

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın Çevre ve Şehircilik Bakanı Fatma Güldemet Sarı tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ve talep ederim. 05.05.2016

Op. Dr. Ali ŞEKER
İstanbul Milletvekili

16.05.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6306 sayılı “Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun” uyarınca riskli yapılar ve 03.05.1985 tarihinde yürürlüğe giren 3194 sayılı “İmar Kanunu” uyarınca yenilenmesi planlanan mevcut yapıların, yıkımı ve yeniden inşası yapılmaktadır. Ancak; ilgili kanunlar kapsamında gerçekleştirilen bu kentsel dönüşüm ve bireysel yenileme faaliyetleri, hızlı bir yıkımı ve neticesinde oluşacak tehlikeleri de beraberinde getirmektedir.

Binaların yapımında kullanılan bir takım malzemelerden dolayı, inşaat ve yıkıntı atıkları; asbest, boya, floresan, civa, asit ve benzeri tehlikeli atıkları muhteva etmektedir. Bu atıkların kontrollü ayrışımının, uzaklaştırılmasının ve bertarafının sağlanmaması ciddi sağlık problemlerine sebep olabilmektedir. Örneğin; tavan kaplamaları, yalıtım malzemeleri, çatı kaplama malzemeleri, zemin döşemeleri, duvar kaplamaları asbest içermektedir. Asbest Uluslararası Kanser Araştırmaları Ajansının her yıl dünyada kanser yapıcı maddeleri düzenli olarak belirlediği listede “kesin kanserojen” tanımlanması ile 1. grupta sınıflandırılmıştır.

Bütün bu etkilerinden dolayı, asbest, civa, asit vb. tehlikeli maddelerin, 18.03.2004 tarih ve 25406 sayılı resmi gazetede yayınlanan “Hafriyat Toprağı, İnşaat ve Yıkıntı Atıklarının Kontrolü Yönetmeliği”ne göre kontrollü olarak ortamdaki uzaklaştırılması yasal zorunluluk haline getirilmiştir.

Bu noktalardan hareketle:

1. 2004 yılından itibaren İstanbul’da ilgili kanunlar kapsamında gerçekleştirilen kentsel dönüşüm ve bireysel yenileme adı altında kaç binada yıkım gerçekleştirilmiştir?
2. 2004 yılından itibaren İstanbul’da yıkımı gerçekleştirilen binaların kaçında ilgili yönetmelik gereği yıkımdan önce uzaklaştırılması gereken asbest, civa, asit vb. tehlikeli maddeler uzaklaştırılmıştır?
3. 2004 yılından itibaren bina yıkımlardan sonra ortaya çıkan asbestli malzemelerden mevzuata uygun olarak bertaraf edilenlerin miktarı ne kadardır?
4. Yönetmelikteki “İşveren ve/veya temsilcileri, asbest söküm, yıkım, tamir, bakım, uzaklaştırma işlemleri tamamlandığında, işyerinde asbest tozuna maruziyet riskinin kalmadığını belirten ve ölçüm sonuçlarını da içeren bir belge düzenlenmesini sağlar” maddesine göre somut düzenlenmiş kaç belge vardır?
5. Bina yıkımlarının yoğun olduğu bölgelerde çevreye yayılan asbest miktarını belirlemek için ortam ölçümü yapılmakta mıdır? Yapılmakta ise sonuçları nelerdir? Yapılmamışsa sebebi nedir?
6. Asbestin zararları ve korunma tedbirleri konusunda işçiler ve yıkılan yapılara yakın oturan kişilerin eğitimleri yapılmakta mıdır? Yapılıyorsa nasıl denetlenmektedir ?
7. Asbestin her türünün çıkarılması, işlenmesi, satılması ve ithalatı, asbest içeren her türlü ürünün ithalatı ve satılması, asbest ürünlerinin veya asbest ilave edilmiş ürünlerin üretimi ve işlenmesi yasakları uygulanabilmekte midir? Takibi ve denetimi nasıl yapılmaktadır?
8. Yıkımlar sırasında ve ya sonrasında ortaya çıkan zehirli maddelerle ilgili olarak meydana gelmiş herhangi bir sağlık sorunu vakası var mıdır? Var ise alınan tedbirler nelerdir?